

Nove knjige

REGULACIJA REKA – REČNA HIDRAULIKA I MORFOLOGIJA **REGULACIJA REKA – RADOVI I GRAĐEVINE**

Profesor Miodrag JOVANOVIĆ

Dr Miodrag Jovanović, redovni član Akademije inženjerskih nauka Srbije, profesor Građevinskog fakulteta u Beogradu, jedan od najpoznatijih eksperata u oblasti rečne hidraulike, morfologije, psamologije, regulacije i uređenja reka, učinio je pravi izdavački podvig. Svoje dve knjige iz oblasti rečne hidraulike, morfologije i regulacije reka pored štampanja u manjem broju primeraka, izvanredno je pripremio u elektronskom obliku i stavio na internet, čime ih je učinio potpuno dostupnim svim poslenicima u oblasti voda. To je sve obavio sam, a rezultat je fascinantant: to su najbolje pripremljene i opremljene knjige iz oblasti hidrotehnike, koje će biti od izvanrednog značaja za studente i sve inženjere hidrotehnike ne samo u Srbiji, već i u regionu. Prva knjiga je bila poznata čitaocima, jer je već doživela dva izdanja, dok se druga knjiga prvi put pojavljuje pred čitaocima. Bez preterivanja se može reći da je pojava ovih dveju knjiga, pa još na ovaj način, da svima budu besplatno dostupne u elektronskom obliku, veliki događaj u srpskoj hidrotehničkoj publicistici. Naše čitaoce ne treba podsećati da je prof. Miodrag Jovanović već dugi niz godina najaktivniji autor u časopisu Vodoprivreda, uvek sa veoma aktuelnim naučnim temama iz oblasti kojima se istraživački bavi. Ovde navodimo kratak rezime obe knjige.

Knjiga „**Regulacija reka - rečna hidraulika i morfologija**“ namenjena je studentima redovnih i doktorskih studija na Građevinskom fakultetu u Beogradu. Na oko 400 stranica, sa velikim brojem fotografija i dijagrama i sa 77 numerička primera, knjiga je podeljena na 14 poglavlja, od kojih se prvih sedam odnosi na rečnu hidrauliku, obuhvatajući: geomorfološke uticaje na rečni tok, elemente teorije graničnog sloja, linijske otpore u koritu sa nepokretnim i pokretnim dnom, nanosne formacije, ustaljeno i neustaljeno tečenje i razne tipove sekundarnih strujanja. Šest poglavlja je posvećeno rečnom nanosu, njegovom poreklu i fizičkim svojstvima, uslovima pokretanja, kategorijama vučenog i suspendovanog nanosa, problemima procene opšte i lokalne deformacije rečnog korita i s tim u vezi, korišćenja fizičkih modela. Posebno poglavlje je posvećeno morfološkoj analizi prirodnih vodotoka, koja obuhvata teoriju režima, hipoteze ekstremnih uslova, statističku obradu podataka o rečnom koritu, kao i primenu morfoloških analiza u rešavanju inženjerskih zadataka, kao što je izbor regulacionih elemenata i predviđanje efekata regulacionih radova.

Adresa za preuzimanje na internetu: <https://grafar.grf.bg.ac.rs/handle/123456789/2809>

Knjiga „**Regulacija reka - radovi i građevine**“ - predstavlja nastavak autorove prethodne knjige „Regulacija reka - rečna hidraulika i morfologija“, kao veoma skladan prelaz sa fundamentalnih teorijskih razmatranja, na konkretna rešavanja problema projektovanja regulacionih objekata kojima se uređuju, stabilizuju i regulišu vodotoci različitih tipova. I ova knjiga je namenjena prvenstveno inženjerima hidrotehnike koji se bave uređenjem vodotoka, ali i studentima građevinskih fakulteta. Sa oko 500 strana teksta, velikim brojem fotografija i dijagrama, kao i preko 70 računskih primera, knjiga je podeljena u 7 poglavlja, koje se odnose na: složenost regulacije reka kao hidrotehničke discipline, principe projektovanja regulisanih vodotoka, metode proračuna i izgradnje raznih tipova regulacionih građevina, osnovne principe tzv. „naturalnog uređenja“ vodotoka, kao i razne investicione i neinvesticione mere zaštite od poplava. Dat je i pregled dosadašnjeg uređenja vodotoka u Srbiji i opis njenih velikih hidrotehničkih sistema (HEPS Đerdap I i II, Sistem DTD).

Adresa za preuzimanje na internetu: <https://grafar.grf.bg.ac.rs/handle/123456789/2810>

Obe knjige, kao nedeljiva celina, predstavljaju kapitalno delo od najvećeg značaj. Autor ovog prikaza, koji je upoznat sa knjigama i u svetu iz ovih oblasti, na više jezika, sa zadovoljstvom želi da istakne da su ove dve knjige profesora Miodraga Jovanovića u samom vrhu i po studioznosti sa kojom se razmatra ta veoma važna hidrotehnička problematika, sve važnija u novim uslovima u kojima se već nalazi čovečanstvo, ali i po opremljenosti, preglednosti, i pogodnosti za korišćenje, jer su knjige ilustrovane sa brojnim praktičnim primerima, veoma bitnim za praksu. Potpisani Urednik časopisa u ime Redakcionog kolegijuma i čitave hidrotehničke javnosti srdačno čestita i zahvaljuje profesoru Miodragu Jovanoviću na ovom daru koji je učinio i stručnjacima hidrotehnike, ali i narodu Srbije i regiona.

Branislav Đorđević